

El castell de Sant Ferran Les possibles sortides –és a dir, el fet de no trobar sortida– per al castell de Sant Ferran de Figueres de tant en tant són notícia. Ara l'oportunitat és acollir la ferralla militar –que a Barcelona no volen– de la col·lecció del castell de Montjuïc. Una possibilitat oposada, que no lliga, amb la immediatament anterior de fer-ne el «Castell de la Pau»; els moviments pertinents ja ho han fet notar. Abans s'havia parlat de fer-hi la Ciutat del Cavall –però a Girona ja hi ha l'Equus Catalonia–, de dedicar-lo a serveis d'hostaleria, de fer-ne una mena de Pueblo Español però europeu-comunitari (perquè hi posesin calés), etc. Ja ho veurem.

Per acabar en positiu, esmento Antonio Herrera, president d'Amics del Castell, una persona entusiasta que organitza, promou i anima tota classe d'activitats per restaurar i fer conèixer el monument.

Persones Tres empordanesos relacionats amb l'Institut Ramon Muntaner han guanyat notorietat amb tota justícia: el doctor Eusebi Ayensa, professor de grec, nomenat director de l'Instituto Cervantes d'Atenes; Joan M. Soldevilla, professor de llengua i literatura, escollit comissari de la capital de la cultura catalana 2009 (Figueres); i Eva Fernández, exalumna del centre, que ha aconseguit situar-se entre els 300 millors tenistes del món i ha obtingut la distinció de millor jugadora catalana.

Un altre empordanès, el senyor Danés, regidor de Roses, es dedica a furgar els contenidors d'escombraries de Roses per, segons el contingut de les bosses, detectar qui incompleix la normativa horària i, així, poder-lo... corregir. Tot un exemple de civisme.

Asclepi, tornada i centenari Si és el déu grec de la medicina, per què n'hem dit *Esculapi*, en llatí? Convé rectificar i, seguint els consells de Xavier Arquillué, director del Museu d'Empúries, anar corregint la incongruència. Aquest 2009 farà cent anys que van

iniciar-se oficialment les excavacions d'Empúries i que hi va ser trobada l'estàtua del déu (feta a Grècia fa uns vint-i-dos segles). I des de llavors i fins ara que ha tornat, ha «viscut» a l'Arqueològic de Barcelona. Per subratllar l'efemèride i projectar el jaciment al món del saber i del turisme, Cultura de la Generalitat hi ha posat sis milions d'euros. A Grècia sembla que la cosa emporitana era prou desconeguda, i per això l'alcalde de l'Escala, el cantant Josep Tero i mitja dotzena d'arqueòlegs hi van anar el novembre passat per oferir tres jornades dedicades a refer els lligams mil·lenaris amb la vella metròpoli.

L'article del Casino Menestral

Fa anys que tenim el Casino empanat, amb les obres de restauració paralizades de resultes d'haver estat més el braç que la màniga. A Madrid, on hi ha molts calés, per posar-n'hi i acabar-ho d'una vegada, exigien que als estatuts hi constés un article definitori del Menestral com a (més o menys) «entitat d'ús públic»; ERC a l'Ajuntament ja ho havia proposat fa temps, però en fi, Déu nos en guard d'un ja està fet i més val tard que mai: el *ditxós* article ja ha estat aprovat. Ara, a veure si arriben els possibles...

Richard o la coherència A la Rambla, pista de gel sí, pista de gel no. Populisme nadalenc *versus* ecologia i despesa. «Sí», ha dit finalment l'equip de govern. I Richard Elelman, regidor que en forma part i que s'hi oposava, s'ha hagut d'ajupir; com amb la presó, que no la volia però va anar a Madrid a gestionar-ne l'acollida; com amb la futura escola privada *de postín*; com amb el trasllat de l'estació fora del centre... Tot un cas de coherència.

Al Palladium Quan aquesta tardor van enderrocar l'edifici on hi havia hagut la discoteca Palladium, a Platja d'Aro, vaig pensar que alguna cosa s'acabava a la Costa Brava de la nostra joventut. Ni més ni menys que 36 anys d'història. Una sentència del Tribunal Superior de Justícia en va ordenar el tancament per haver estat construït sense permís municipal. Després, l'abandó i els *okupes* es van encarregar de la resta.

Jo freqüentava el Palladium quan els estius divins i aurífics que havien vist actuar la Raffaella Carra, el Julio Iglesias o la Mari Trini ja havien passat a millor vida. Nosaltres érem contemporanis de la Grace Jones, La Unión i les aigües amb gas. Resulta paradoxal que la discoteca *pija* dels 80 acabés sota el domini d'uns sense sostre, la majoria immigrants, habitants d'un espai insalubre, ruïnós, on fantasmes ebris, pastosos de gomina i amb nàutiques, temptaven de recollir els darrers lluentons d'una fragància densa de tabac i LouLou. *LouLou? Oui. C'est moi.*

Al peix Potser amb un títol massa obvi, i per això també inequívoc, el pintor italià Tano Pisano ha presentat al Museu de la Pesca de Palamós una exposició única, *Homenatge al peix*. Considerat un dels millors pintors italians actuals, amb una obra ingent i variada, Pisano exposa sovint a Itàlia, a França, a Mònaco; també a Palafrugell, on viu. Pisano és un activista de l'art, en el millor sentit de la paraula: està convençut que l'art és una arma carregada de futur. Fidel a la tradició mediterrània més essencial, i sense renegar del vessant artesà de l'artista, pinta uns peixos que sí, són peixos, però també són una altra cosa. Potser nosaltres.

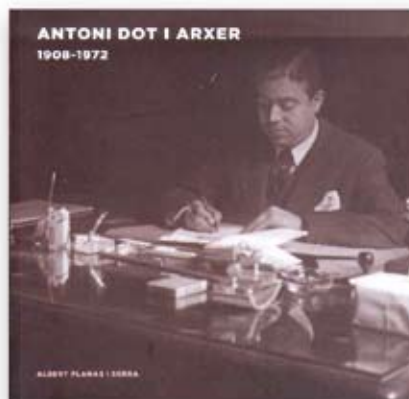
A l'Obama (caganer) Ha calgut només que l'empresa artesanal de Torroella de Montgrí Alòs-Pla dediqués un dels nostres inefables caganers a la figura d'Obama per tal que aquesta tradició esdevingués motiu d'interès a diversos mitjans de comunicació d'arreu del món. Qui ens ho havia de dir? El nostre caganer (*Catalonia's fecal Christmas*) ha rodat el món i ho ha fet en una posició usual als nostres pessebres (i a la intimitat dels nostres lavabos), però inusual als Nadals forans. Del Montgrí a les rotatives globals!

El pla urbanístic de Maià porta cua

La plana major dels socialistes catalans ret anualment un homenatge a Ernest Lluch al cementiri de Maià de Montcal, el poble on fou enterrat. Però aquest any es van trobar la població convulsa pel Pla d'ordenació urbanística municipal, que va comportar l'aparició de clares manifestacions de rebuig escrites en les façanes d'algunes cases. Sembla que les discrepàncies provenen de les parcel·les per construir habitatges que vol fer l'equip de govern de la població, d'uns 400 habitants, quan en una urbanització del terme municipal n'hi ha un volum considerable de buides que podrien ser edificables els propers anys. L'Associació de Veïns constituïda per debatre el POUM pensa que es deixen de banda serveis bàsics a les persones, com passa amb la cinquantena de cases aïllades encara sense abastament d'aigua potable, i discrepa també d'altres punts, com la situació de la futura escola dins la població. A més, opinen que el pla vol quadruplicar els habitants en vint-i-cinc anys. Tot plegat porta cua.

Un cas de justícia Albert Planas, jove historiador santapauenc, acaba de publicar la primera biografia del diputat més jove (24 anys) del primer Parlament de la Catalunya autònoma, elegit el 1932: l'olotí Antoni Dot i Arxer, candidat d'Esquerra Republicana, que va ser nomenat secretari primer del Parlament. El càrrec el va mantenir durant l'exili a Mèxic, i es va

convertir en una figura clau el 1954 en l'elecció de Tarradellas, un cop mort el president Irla. La formació ideològica de Dot va ser autodidacta, influïda pel dinamisme cultural i el republicanisme en puixança que s'experimentà a la fi de la dictadura de Primo de Rivera. Va ser un home intel·ligent, amb inquietuds culturals, que es va saber obrir un camí polític al seu país i empresarial a terres mexicanes. Però no ha estat fins ara –en el centenari del seu naixement i gràcies a la Fundació Josep Irla i el Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca– que s'ha publicat la primera biografia d'aquest polític, mort prematurament a Houston el 1972, als 64 anys, que es va mantenir fins al darrer moment fidel al país. Tot un exemple.

Pessebres efímers Per les festes nadalenques abunden en el territori les poblacions que propicien mostres de pessebres, a més de pessebres vients, i fins i tot, en el cas de les Preses, la filmació d'una pel·lícula dels Pastorets, feta en els darrers mesos i ambientada en espais propers a la població. Però de totes aquestes manifestacions populars voldria destacar els diorames, on sovint hi ha una bona dosi de creativitat, tant en el pintat dels fons com en el modelatge de les figures, i molts dels quals són creacions efímeres de les quals no en queden referències un cop passades les festes. Des de temps reculats a la comarca hi ha hagut paisatgistes de qualitat que han fet pessebres. Si s'haguessin conservat serien un atractiu per a la ciutat d'Olot, on hi ha una llarga tradició de confecció de figures de pessebre, lligada a la imatgeria recollida en el Museu dels Sants. Ara sembla, però, que hi ha intents en aquesta direcció. Val més tard que mai.

Les comunicacions i els polítics

Anar o tornar de la Garrotxa ha estat sempre una dificultat, i en el segle XXI les coses no canvien. Olot sembla que té el trist rècord de ser l'única capital de comarca de més de trenta mil habitants que no està ni connectada per autovia (se n'han fet uns pocs quilòmetres que van de Besalú a Olot) ni